

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----------------|---|-------------------------|-----------------------|--------------------|---------------|----------------|---|
| Nazwa przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        | Narzędzia polityki lokalnej i regionalnej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |                |   |                         |                       | Kod ECTS           |               | 14.3.E.SL.3264 |   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       | Pkt.ECTS           |               | 5              |   |
| Jednostka prowadząca przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        | KPG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    | Nazwa kierunku |   | Ekonomia                |                       | Nazwa specjalności |               | AG;            |   |
| Nazwisko prowadzącego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        | dr Andrzej Paczoski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Forma zajęć/Liczba godzin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 14     | Ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 10 | Konwersatoria  | 0 | Laboratoria komputerowe | 0                     | Seminaria          | 0             | Lektoraty      | 0 |
| Forma aktywności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         | Rok i rodzaj studiów: |                    | 3 NS1,        |                |   |
| Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         | Semestr:              |                    | 6,            |                |   |
| Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         | Status przedmiotu:    |                    | Obligatoryjny |                |   |
| Sumaryczna liczba godzin:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   | 0                       | Język wykładowy:      |                    | polski        |                |   |
| Sposób realizacji zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        | Zajęcia w sali dydaktycznej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Metody dydaktyczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        | Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Dyskusja na zajęciach konwersatoryjnych, Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Wymagania formalne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        | Brak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Wymagania wstępne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        | <p>Wiedza z zakresu geografii, historii i ekonomii. Znajomość aktualnych wydarzeń geopolitycznych na świecie.</p> <p>Umiejętności krytycznej analizy identyfikacji celów rozwojowych oraz programów służących ich realizacji na poziomie krajowym regionalnym i lokalnym. Umiejętność logicznej argumentacji uzasadniającej dokonywanie wyborów celów rozwojowych.</p> <p>Kompetencje w zakresie logicznego, spójnego i jednoznacznego pisemnego formułowania poglądów i stanowisk w ramach analizy procesów ekonomicznych. Kompetencje w zakresie podejmowania decyzji i właściwej argumentacji wyjaśniającej ich podejmowanie.</p> |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Sposób zaliczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        | Egzamin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Kryteria oceny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        | <p>Zaliczenie ćwiczeń odbywa się przez prezentację wybranej problematyki.</p> <p>Po zakończeniu przedmiotu przeprowadzany jest egzamin.</p> <p>Egzamin odbywający się w formie pisemnej składa się z czterech pytań. Kryteria oceny: 51 - 60% dst, 61% - 70% dst+, 71% - 80% db, 81 - 90% db+, 91 -100% (poprawnych odpowiedzi) bdb.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Cele przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Określenie problematyki polityki gospodarczej na poziomie regionalnym i lokalnym. Identyfikacja głównych pojęć, narzędzi, dorobku naukowego w zakresie regionalnej i lokalnej polityki gospodarczej. Przedstawienie historii, zasad, narzędzi oraz celów polityki regionalnej w UE (polityka spójności, polityka strukturalna). Opisanie polityki regionalnej i lokalnej w Polsce. |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Efekty uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Wiedza                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | E1_W01 | Student wie jaki jest dorobek badawczy obejmujący teorie i koncepcje rozwoju regionalnego i lokalnego; jak zmieniała się polityka regionalna i lokalna w Polsce, jak opisać podstawy polityki spójności w UE.Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach z zakresu polityki regionalnej i lokalnej. Ma elementarną wiedzę o najważniejszych teoriach i koncepcjach rozwoju regionalnego i lokalnego. Student wie jak kształtowała się polityka regionalna i lokalna prowadzona w Polsce w XX i na początku wieku XXI. Student ma podstawowa wiedzę o procesach prowadzenia polityki strukturalnej (regionalnej) UE.                   |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_W06 | Student definiuje najważniejsze pojęcia związane z polityką regionalną i lokalną.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_W09 | Student wyjaśnia podstawy polityki regionej (polityki spójności) UE.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
| Weryfikacja efektów uczenia się - Wiedza                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                |   |                         |                       |                    |               |                |   |

| Efekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | egzamin<br>pisemny | egzamin<br>ustny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | kolokwium | esej/referat<br>/portfolio | zadania /<br>prace domowe | prezentacja<br>indywidualna | prezentacja<br>grupowa | aktywność<br>na zajęciach | udział<br>w dyskusji | projekt<br>indywidualny | projekt<br>grupowy |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------|---------------------------|-----------------------------|------------------------|---------------------------|----------------------|-------------------------|--------------------|
| E1_W01                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | X                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| E1_W06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | X                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| E1_W09                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             | X                      |                           |                      |                         |                    |
| Umiejętności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | E1_U03             | Student potrafi wytłumaczyć na czym polega istota działania samorządu terytorialnego. Student jest w stanie opisać jak funkcjonuje polityka regionalna UE, rozróżnia fundusze strukturalne, identyfikuje cele polityki strukturalnej, rozróżnia zasady i reguły tej polityki. Student na podstawie dostępnych informacji jest w stanie ustalić priorytety rozwojowe samorządu terytorialnego wraz z wyborem mechanizmów ich wykonania. Ponadto, rozpoznaje przyczyny barier rozwojowych samorządu terytorialnego. Wykorzystuje powstałe koncepcje rozwoju terytorialnego w budowie spójnej strategii rozwojowej regionu lub jednostki lokalnej. Posiada umiejętność dyskusji o priorytetach rozwojowych samorządu terytorialnego a także umie argumentować na rzecz stworzonych przez siebie projektów rozwoju regionalnego i lokalnego. Umiejętność identyfikacji problemów i możliwości rozwoju wybranych jednostek samorządu terytorialnego. |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_U07             | Student porządkuje i poddaje krytyce priorytety rozwoju regionalnego i lokalnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_U08             | Student rozpoznaje podstawowe bariery rozwoju jednostek samorządu terytorialnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| Weryfikacja efektów uczenia się - Umiejętności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| Efekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | egzamin<br>pisemny | egzamin<br>ustny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | kolokwium | esej/referat<br>/portfolio | zadania /<br>prace domowe | prezentacja<br>indywidualna | prezentacja<br>grupowa | aktywność<br>na zajęciach | udział<br>w dyskusji | projekt<br>indywidualny | projekt<br>grupowy |
| E1_U03                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        | X                         |                      |                         | X                  |
| E1_U07                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           | X                    |                         |                    |
| E1_U08                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             | X                      |                           |                      |                         |                    |
| Kompetencje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | E1_K02             | Student zachowuje krytycyzm w ocenie wyrażanych opinii o wariantach prowadzenia polityki regionalnej i lokalnej. Jest zdolny do kreatywnego kierowania zespołem rozwiązującym problemy samorządu terytorialnego bądź sparwnie uczestniczyć jako członek zespołu w realizowanym projekcie samorządowym. Jest w stanie doskonlić swoje kompetencje na szkoleniach i kursach podnoszenia kwalifikacji. Jest aktywny w wypełnianiu powierzonych kompetencji. Student jest zdolny do pracy w grupie i komunikowania się z interesariuszami samorządu terytorialnego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_K05             | Student planuje i organizuje pracę w grupie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | E1_K06             | Student jest przygotowany do uczestniczenia w przedsięwzięciach związanych ze środowiskiem lokalnym i regionalnym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| Weryfikacja efektów uczenia się - Kompetencje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| Efekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | egzamin<br>pisemny | egzamin<br>ustny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | kolokwium | esej/referat<br>/portfolio | zadania /<br>prace domowe | prezentacja<br>indywidualna | prezentacja<br>grupowa | aktywność<br>na zajęciach | udział<br>w dyskusji | projekt<br>indywidualny | projekt<br>grupowy |
| E1_K02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         | X                  |
| E1_K05                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        | X                         |                      |                         |                    |
| E1_K06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         | X                  |
| Treści programowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |
| Najważniejsze pojęcia z zakresu regionalnej i lokalnej polityki gospodarczej: region, jednostka lokalna, polityka regionalna (lokalna), regionalna i lokalna polityka gospodarcza, rozwój zrównoważony, regionalizacja, regionalizm, konkurencyjność regionalna, metropolizacja, narzdzia polityki lokalnej i regionalnej. Uwarunkowania historyczne polityki regionalnej. Analiza |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                            |                           |                             |                        |                           |                      |                         |                    |

najważniejszych teorii i koncepcji rozwoju regionalnego i lokalnego. Cele polityki regionalnej. Współzależności między polityką państwa (w skali makroekonomicznej i tworzenia infrastruktury instytucjonalno - regulacyjnej) a polityką regionalną. Podmioty i instytucje zaangażowane w rozwój regionalny i lokalny. Polityka regionalna i lokalna w Polsce (wiek XX i początek XXI wieku). Polityka regionalna w UE: geneza i ewolucja wspólnotowej polityki regionalnej, cele, zasady i narzędzia, Fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności, Inicjatywy Wspólnotowe. Przyszłość polityki spójności w UE. Polityka regionalna i lokalna w sytuacji kryzysu finansowego. Samorządy terytorialne wobec pandemii Covid-19. Przewidywane kierunki regionalnej polityki gospodarczej w gospodarce globalnej.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

**Lektury obowiązkowe:**

Polityka gospodarcza, pod red. H. Ćwiklińskiego, Wyd. UG, Gdańsk 2004, r. 11.

A. Dąbrowski, Wybrane teorie rozwoju regionalnego i ich znaczenie w polityce ekonomicznej, w: Dylematy i osiągnięcia polityki transformacji gospodarczej, pod red. H. Ćwiklińskiego i G. Szczodrowskiego, Wyd. UG, Gdańsk 1995.

Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym, pod red. A. Zalewskiego, Wyd. SGH, Warszawa 2007.

A. Paczoski, Kreowanie regionalnej i lokalnej polityki gospodarczej na podstawie teorii i koncepcji rozwoju terytorialnego, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2010.

S. Pastuszka, Polityka regionalna UE - cele, narzędzia, efekty, Wyd. Difin, Warszawa 2012

A. Paczoski, J. Kempa, Kształtowanie konkurencyjności regionalnej, w: Ekonomia i międzynarodowe stosunki gospodarcze (17), pod red. M. Klamut, Wyd. UE we Wrocławiu, Wrocław 2008.

J. Ładysz, Polityka strukturalna Polski i UE, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008.

Gospodarka i polityka regionalna okresu transformacji, pod red. W. Kosiedowskiego, Wyd. UMK, Toruń 2001.

Wybrane aspekty rozwoju regionalnego, pod red. R. Kisiela i M. Wojarskiej, Fundacja "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczość na Warmii i Mazurach", Olsztyn 2013

**Literatura uzupełniająca:**

A. Paczoski, Czynniki określające konkurencyjność regionalną, w: Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju regionalnego, pod red. E. Janowicza, Wyd. WHSZ w Słupsku, Słupsk 2007.

J. Chądzyński, A. Nowakowska, Z. Przygodzki, Region i jego rozwój w warunkach globalizacji, CeDeWu.pl Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2007.

<https://www.gov.pl/web/inwestycje-rozwoj>

Problemy rozwoju regionalnego w teorii i praktyce, pod red. A. Szredera, Wydawnictwo Wyższej Hanzeatyckiej Szkoły Zarządzania, Słupsk 2008.

Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce, pod. red. J. Kaji i K. Piecha, SGH, Warszawa 2005.

Kontakt

[andrzej.paczoski@ug.edu.pl](mailto:andrzej.paczoski@ug.edu.pl),